

po ognji v nesrečo, ki bi bil morda rad zavaroval svoja poslopja in pridelke, ako bi mu bil kak opravnik stvar dobro razjasnil, ga podučil in k pristopu povabil. — Drugi, ki neredno opravljajo svojo nalogo, so še slabši nego prvi, kajti tudi oni zavarovanje zanemarljajo, kakor uni, in le prisiljeni malo delajo. To malo opravilo pa zanikerno, površno opravljajo: že zavarovanih ne opominjajo o pravem času k ponovljenju zavarovanja, in sprejeta naročila nepravilno zadržujejo, namesto da bi jih koj poslali do glavnega opravišтва, kjer se pisma (police) izdelujejo. Tako pa v nevarnost stavijo premoženje tistih, kateri bi radi že naprej plačali, pa niso vedeli, da je že čas za to, ali pa, ki so zavarovanje v pravem času naznanili in plačali, ki toraj menijo, da so zavarovani, pa vendar le niso, ker glavno opravišтво ni izvedelo tega, toraj tudi pisma ni moglo narediti.

Ako pride nesreča — in pripetila se je leta 1869 — kdo jo trpi? Ubogi pogorelec! Kdo pa je kriv? Opravnik, ki ne spolnuje svoje dolžnosti.

Hvala Bogu! da je takih asekurančnih agentov le prav malo, in želeti je, da vsakter, ki prevzame tako važno opravilo, bi ga opravljal tudi prav vestno in marljivo.

To sem hotel opomniti o opravniki, kateri so za to opravilo pooblasteni, in nad katerimi čujejo društva po svojih glavnih zastopih, kateri toraj zaslužijo popolno zaupanje, oni so večidel znani in spoštovani možje.

Ravno asekurančno polje pa vabi tudi lahkomišelnice osebe, ki so morda kdaj v asekurančnih službah bile, in toraj zavarovanje umejo, da potujejo po deželi, zavarujejo in denar pobirajo — z goljufijo.

Preteklo leto je, posebno po ljubljanski okolici, nek mlad človek (A. Lesjak) pobiral zavarovanja za različna društva, in sprejeti denar zapravljaj. — Se vé da je prišla goljufija kmalu na dan, in mladeneč je dobil zaslužen kaznen. Al kdo vé, koliko goljufanih je še, ki se niso nikjer oglasili in ki menijo, da so v resnici zavarovani?

V kranjskem okraju je pobiral asekurančni denar za „Peštansko zavarovalnico“ neki France Drinovec po domače „Posavec“, da-siravno nima pravice in je zaradi goljufije v sodniški preiskavi.

Taki ljudje so silno nevarni; denarno škodujejo posestnikom in javno zaupanje o asekurančnih družbah podkopavajo.

Zato opominjam gospodarje na kmetih: naj nikar ne zaupajo takim ljudem, katerih ne poznajo, ali katerih ne priporoča častito duhovstvo in županstvo.

V Ljubljani 6. februarja 1870.

Franjo Drenik.

Mnogovrstne novice.

* V Vielički, kjer v našem cesarstvu največ kuhinjske soli izpod zemlje izkopljejo, smo lani večkrat govorili in povedali strašno nesrečo, da je voda od zunaj prišla v podzemeljske solnine ter žugala vse pokončati. Nastavili so velike mašine, ktere toliko vode na dan izsejajo, kolikor je noter priteče, da tedaj voda zmirom v enaki višini stoji. Začeli so tudi zidati 80 sežnjevo dolgo pot, po kateri mislijo do studenca priti, iz katerega cura voda in ga zamašiti. Al pa jim bode to po sreči šlo, veliko je vprašanje.

* Morsko vodo — kot zabranilo goveje kuge — hvali nek veliki posestnik v Krimu na Rusovskem, ki ima okoli 3000 goved, 80.000 ovac itd. Ne eno govedo, ktero je pilo morsko vodo namestu navadne vode, ni zbolelo, in če tudi sem jo postavil med

tako, ki je za govejo kugo bolna bila. — Mi svojim bralcem naznanjamo to novico, pa dostavljamo ob enem, da, gledé na sto in sto že priporočenih zdravil, ostane tudi pri morski vodi neverni Tomaži.

Starozgodovinske stvari.

Razprava o imenih nekterih božanstev in o legi in pomenu nekterih rimskih postaj v nekdanjem Noriku.

Sit apud te honor. antiquitatis.
Plin. lib. 8. 90. 24.

Spisal Davorin Trstenjak.

(Dalje.)

Drugo imenitno mesto, v katerem je tudi prebival Tribunus cohortis, bilo je Asturae, Local. Asturis. Da je stalo v „Noriko ripensi“, pozvedamo zopet iz Eugyppa, kateri pravi, da je sv. Severin tudi to mesto obiskal „Asturis in vicino Panoniorum partibus Norici ripensis oppido morabatur“. Muchar in Prinzingar iščeta tega mesta na reki Beli (v sredovečnih listinah „Bielacha“), ne daleč od Medlika (Mölk), kjer Srinja (ponemčeni Sirning, od srna, Reh, od tod „Rehbach“) v Belo izteka. Tam nad reko Bela še danes na skalnatem rogu stoji grad Osterburg, ki na starodavne Asture opominja. Slovenec vse grade na skalnatih rozih imenuje Ostervice, primeri Ostervica, viteški grad na Koroškem v listinah 10. stoletja v obliki Astaruiza = Astarvica; — Ostervica pri Žalcu, razvaline starega grada na ostrici, Ostri Vrh, Ostrc na Kranjskem. Do leta 1401. so živeli na Štirskem vitezi: „Osterwitz“, in so imeli grad, ki se je že v oni dobi v nemščino prestavil in velel Horneck. Primeri še: Ostrica, imé najviše gore v Solčavi. Sufiks ura pomenja v slovenščini nekaj velicega, postavimo: babura, velika baba, tako tudi Astura = Ostura ali v plural. Asture — Osture — ostre trdnjave.

Dalje se je sv. Severin tudi mudil v gradu (castellum) Cucullis (Loc., od tod Nomin. Lucullae), blizu Juvava, ondi ni našel krivovercev Arijanecv, kakor med Rugi, temuč pagane; „pars plebis nefandis sacrificiis inhaerebat“ piše Eugyppus. Muchar in Prinzingar trdita, da Eugyppove Cucullae, in Cucullae na Peutingerjevi tabli so jednoiste, in da so stale tam, kjer današnji trg Kuchel kraj Salice (Salzach). Blizu trga, kjer je stal nekdanj castellum, stoji sedaj cerkev romarska sv. Jurija na krivini brega, zato imé Kukule, od staroslov. kuk, uncus, hackig, eingebo-gen, krumm. Zavoljo sufiksa primeri krajna imena: Vrhule, Polule; zato po topični kakošnosti najdemo: Kukenbergen, Kukendorf, Kuklitz blizu Prednika (Preding), in vsi ti kraji so na kukovatem svetu. *) Blizu Kukul so prebivali solivaritelji Halauni, Haloni, Halori, delalci v halah, od haliti, sich einhüllen, zato hrvaškoslov. hala, das einhüllende, das Kleid, haluga, haloga, caverna, Höhlung, Grotte, Grube, Loch. Halouni — Halauni, Halori so toraj delalci v halah — in cavernis, in halinske (hallstädter, halleiner) starotine niso keltiške, temoč slovenske. Po gornjem Štirskem obilo topičnih imen opominja na hale, tako Hals, Halsalpe, Halsboden, Halswald, Halsbach, Halseck, da nimajo imena po vratu (hals), temoč po halšah, vsakdo lahko razume. V okrožji teh krajev najdeš: Jassigau, Radmergraben, Studenbachel, Starzenalpe.

*) Primeri še k tem imenom: Kukle na Českem, Kuklov na Slovaškem, Kuklice v Liki itd.